

Razvoj ribarstva u Indiji

Ing. Mirko Posavec, Zagreb

Gotovo kod svih antiknih naroda odnos prema ribolovu bio je odražen i u njihovim religijama. Stari su Egipćani, na pr. vjerovali, da se duša nakon smrti tijela pretvara u ribu, pa su je i u mnogim svojim papyrusima i spomenicima zaista i predstavljali slikom ribe. S toga su razloga egipatski svećenici strogo zabranjivali vjernicima da jedu ribu. Određen je bio samo jedan stanoviti dan, kad su stanovnici drevnog Egipta morali pojesti pečenu ribu ispred vratiju svoга doma, dok su svećenici u isto vrijeme spaljivali ribe u peristilu hra-

movu. Vezano je to bilo uz neki totemizam neobjašnjeg porijekla. Mnoge su ribe u starom Egiptu bile proglašene svetima i nitko ih nije smio loviti ni jesti. Pa ipak uza sve ove zapreke ribolov se u toj zemlji s vremenom snažno razvio, snabdjevao je pučanstvo važnom namirnicom, a poslužio je i izvozu, koji se kretao naročito u Indiju. Bio je to, međutim, samo riječni ribolov, jer Egipćani nisu lovili na moru.

Asirci su se naprotiv bavili i morskim ribolovom, a i mnogi su njihovi kraljevi bili strastveni ribiči. Računa

se, da je u Asiriji bilo poznato oko 200 vrsta riba. Nikakva religiozna zabrana nije sprečavala Asirce, da se hrane ribom i ona nije bila obožavana, tako da su mnogi asirski bogovi bili prikazivani s ribljim repom. Najčešće je tako bio prikazivan jedan od najglavnijih bogova — Dagon. Ipak riba je kod tog starog naroda služila kao žrtva bogovima. Svećenici su jeli ribu, ali im je ona također služila i za razna proročanstva.

I još stariji narod — Kaldejci — poznavao je ribolov, služeći se udicom i mrežom. O ribolovu starih Perzijanaca malo se zna, ali izgleda, da su se oni više bavili vađenjem bisera.

Čini se ipak, da su u antičko doba najposobniji ribari na slanoj vodi bili Feničani. Ime njihovog glavnog grada Sidona značilo je ribu. Ribolov im je bio jedna od najglavnijih privrednih djelatnosti. Lovili su za vlastitu potrošnju, a i za prodaju susjednim narodima, osobito Židovima, koji su se pak isticali kao vrsni ribari slatkih voda, rijeke Jordana i Galilejskog jezera.

Kinezi i Japanci odvajkada su poznati po ribolovu, koji predstavlja glavnu prehrambenu industriju u tim zemljama.

Kako vidimo, svi su azijski antički narodi veliku pažnju poklanjali ribolovu, a njihovi su moderni nasljednici nastavili razvijati ovo važno vrelo jedne od glavnih životnih namirnica mnogih milijuna ljudi. S Indijom, pak, dugo nije bilo tako. Još u staro doba ovaj drevni narod kao da nije imao mnogo smisla za ribolov. Zna se, međutim, da su se mreže na indijskim rijekama upotrebljavale osamsto godina prije naše ere i vjerojatno je, da su se Indijci njima služili i kasnije. No, to što indijske svete knjige kažu, da je Brahma izvukao svijet s dna vode pomoću vepra, ribe i kornjače, još uvijek ne daje naslutiti, da je ribolov u staroj Indiji bio jače razvijen. U ono su vrijeme, indijski ribari pripadali, a još i danas pripadaju najnižim kastama.

Iako je Indija jedan zaseban svijet, ipak raznolikost geografskih i klimatskih uvjeta, koji je sačinjavaju, nije mogla imati za posljedicu veliku razliku u ukusu i običajima njenih stanovnika. Različita se svjedočanstva slažu u tvrdnji, da su se prastanovnici Indije, živeći na obali svog neplodnog poluotoka u nekom razdoblju, koje je nemoguće točno odrediti, hranili isključivo ribom, koju su lovili. Oni su ribom hranili i svoju stoku pa čak se i odijevali ribljom kožom.

U zaostalosti indijskog ribarstva i religija ima svog udjela. Izgleda, naime, da bi se budisti trebali odreći ribe kao hrane, jer im njihova religija brani da ubiju bilo koje živo biće. No oni su toj zapreci doskočili zaista lukavo. Oni ribu ulove i potom je stave na zemlju, gdje ona bez vode ućine. Ribar je tada može pojesti, a da nije »sagriješio«.

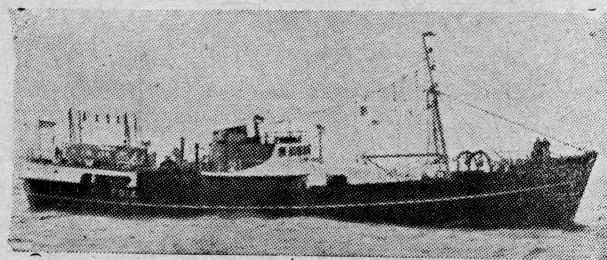
Otkako je Indija g. 1947. postala samostalnom državom, veliku je pažnju posvetila ribarstvu kao veoma važnom vrelu hrane za mnogo milijuna usta, koja su često i umirala od gladi. Prvi petogodišnji plan razvitka indijske privrede bio je posvećen povećanju proizvodnje hrane. U njem su zamašne svote predviđene bile za unapređenje ove privredne grane. Krediti su se utrošili za mehanizaciju ribolova, za razvoj ribolova na debelom moru, za razvoj transporta, za unapređenje usklađivanja i podizanje ledana i t. d. Osobita je pažnja poklonjena motorizaciji ribarske flote. To je bilo veoma nužno, jer je Indija 1948. raspolagala samo sa 74.000 ri-

barskih lađa i ladica na vesla i jedro. Na njima je bilo 360.000 pretežno malih mreža. Indijci ih zovu »hilsa«. Ovim se sredstvima služi oko 500.000 ribara, koji uglavnom žive u 1260 ribarskih naselja.

Razvoj indijskog ribarstva pomažu i Ujedinjeni Narodi putem svoje specijalizirane agencije FAO (Organizacija za poljoprivredu i prehranu). U okviru ove pomoći djelovalo je na tlu Indije 1952. nekoliko stranih ribarskih stručnjaka. To su bili specijalisti iz Skandinavskih i nekih drugih ribarskih nacija. Oni su vršili pokuse s raznim tipovima ribarskih brodova i mreža. Može se reći, da je razvoju indijskog ribarstva najviše pridonijela Norveška. Ona je u ime pomoći odobrila Indiji 1,5 milijuna funti. Osim toga ona je poslala nekoliko ribarskih brodova s ribarskim i brodograevnim stručnjacima, koji treba da izobrazu mlade indijske kadrove. UN su osim toga dodijelile Indiji jedan specijalni ribarski brod, koji se izrađuju za ribarski nerazvijene zemlje. 1954. stigli su u Indiju i japanski stručnjaci, jer se evropski tipovi brodova i alata nisu pokazali svrshodnima. Pokusi Japanaca dali su sjajne rezultate. Tako je utvrđeno, da za indijske vode najbolje odgovaraju japanski kočari i japanska metoda, a rezultat toga bilo je osnivanje japansko-indijskog ribolovnog društva. Indijsko ribarstvo prima pomoć i u okviru Colombo plana.

Organizaciju modernog ribolova obavljaju domaće ribarske zadruge, koje distribuiraju ulovljenu ribu. Ima ih 48, a učlanjene su u Savez sa sjedištem u Bombaju. Za istraživanja na polju ribarstva osnovane su ribarske stanice u Bombaju, Mangaloru i t. d. Na raspolaganju im je istraživački brod izgrađen u Norveškoj.

Oko Indije i u njoj samoj postoje područja bogata ribom. U njima živi oko 1400 raznih vrsta riba, od kojih se dvije stotine mogu ekonomski iskorištavati. Najvažnije su skuše i srdele, pa raže, morski psi (za ulje). Ima i obilje školjaka bisernica. U unutrašnjosti ribolov se obavlja i na boćatim vodama, koje zapremaju 800.000 ha, a za uzgoj šarana mogu se iskoristiti i rižina polja. God.

1952. uhvaćeno je ukupno 752.000 tona ribe, od čega je izvezeno blizu 25.000 tona u vrijednosti od 39 milijuna rupija. U isto je vrijeme uvezeno 4.500 tona u vrijednosti od 6 milijuna rupija. U oba slučaja najveći dio otpada na sušenu, soljenu i dimljenu ribu. Na drugom je mjestu riblje brašno i gnojivo. 1954. u indijskim je vodama ulovljeno već blizu milijun tona ribe poglavito skuše i sardele. $\frac{4}{5}$ ulova prerađuje se u sušenu ribu, a ostatak se troši u svježem stanju. Obratno, pak, cjelokupni se ulov sa slatkih voda troši u svježem stanju. Tako mlada Indija uz pomoć iskusnijih država razvija svoje ribarstvo, koje pomaže, da se jednog dana riješi i akutni problem nedostatka hrane. I mi bi joj mogli i morali u tom pomoći.